

Sygn. akt V CSK 467/13

POSTANOWIENIE

Dnia 5 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (przewodniczący)

SSN Dariusz Dończyk (sprawozdawca)

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z wniosku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W.
przy uczestnictwie Syndyka masy upadłości Korporacji Budowlanej B.
Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej w P.
o wpis hipoteki przymusowej w księdze wieczystej [...],
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 5 marca 2015 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od postanowienia
Sądu Okręgowego w L.
z dnia 16 kwietnia 2013 r.,

**uchyła zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w L. do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w L., po rozpoznaniu skargi uczestnika postępowania Syndyka masy upadłości Korporacji Budowlanej B. Spółki z o.o. w upadłości likwidacyjnej w P. na wpis referendarza sądowego w księdze wieczystej [...] hipoteki przymusowej w kwocie 362.544,10 zł na rzecz wnioskodawcy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., postanowieniem z dnia 7 lutego 2013 r., zaskarżony wpis utrzymał w mocy. Przyjął, że skoro decyzja, będąca podstawą zaskarżonego wpisu, dotyczy zobowiązań powstałych po ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika, a wynikający z art. 81 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (jedn. tekst: Dz.U. z 2012 r., poz. 1112 ze zm. - dalej: „p.u.n.”) zakaz obciążania po ogłoszeniu upadłości składników masy upadłości hipoteką odnosi się do wierzytelności powstałych przed ogłoszeniem upadłości, to zaskarżony wpis został dokonany prawidłowo.

Na skutek apelacji wniesionej przez uczestnika postępowania, postanowieniem z dnia 16 kwietnia 2013 r., Sąd Okręgowy w L. zmienił zaskarżone orzeczenie Sądu Rejonowego w ten sposób, że uchylił w całości zaskarżony wpis hipoteki przymusowej w kwocie 362.544,10 zł z dnia 24 stycznia 2013 r. i wniosek oddalił.

W ocenie Sądu drugiej instancji, skoro ustawodawca wprowadził w art. 81 ust. 1 p.u.n. zakaz obciążania składników masy upadłości ograniczonymi prawami rzeczowymi, zaliczanymi do tzw. praw zastawniczych, a jedyny wyjątek, określony w art. 81 ust. 2 tej ustawy, dotyczy wniosków o wpis hipoteki, które wpłynęły do sądu wieczystoksięgowego wcześniej niż w ciągu sześciu miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, to tym bardziej po ogłoszeniu upadłości niemożliwe jest obciążenie składników masy upadłości prawem zastawniczym w celu zabezpieczenia wierzytelności powstałej po ogłoszeniu upadłości, jeśli uwzględni się podstawowy cel postępowania upadłościowego likwidacyjnego, jakim jest zaspokojenie wierzycieli w jak najwyższym stopniu, co jest zależne od zasobności masy upadłości. Wierzytelności pieniężne powstałe po ogłoszeniu upadłości syndyk powinien zaspokoić według przepisów ustawy, tj. według art. 343 p.u.n. w miarę wpływu do masy upadłości

stosownych sum, a jeśli okazałoby się to niemożliwe, to w drodze podziału funduszu masy upadłości. W sprawie ma także zastosowanie art. 146 ust. 4 p.u.n. Wprawdzie obciążenie nieruchomości dłużnika hipoteką przymusową w celu zabezpieczenia należności wynikających z nieopłaconych składek na ubezpieczenie nie jest jeszcze egzekucją świadczeń pieniężnych z masy upadłości, ale do niej prowadzi. Poza tym obciążenie nieruchomości upadłego hipoteką, zgodnie z art. 206 ust. 1 pkt 4 p.u.n., jest uzależnione od zezwolenia rady wierzycieli, które w tej sprawie nie zostało wydane.

Od postanowienia Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wniósł wnioskodawca, który zaskarżył je w całości, zarzucając naruszenie art. 81 ust. 1 p.u.n. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i oddalenie apelacji, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Według art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (obecnie jedn. tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 121), dla zabezpieczenia należności z tytułu składek Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych przysługuje hipoteka przymusowa na wszystkich nieruchomościach dłużnika (...). Podstawą ustanowienia hipoteki przymusowej jest doręczona decyzja o określeniu wysokości należności z tytułu składek. Zgodnie z art. 26 ust. 4 tej ustawy, do hipoteki, której mowa w ust. 3-3c, z uwzględnieniem ust. 5 stosuje się odpowiednio przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa, dotyczące hipoteki przymusowej. W szczególności, zgodnie z art. 35 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (jedn. tekst: Dz.U. z 2012 r., poz. 749 ze zm.), hipoteka przymusowa powstaje przez dokonanie wpisu w księdze wieczystej (...).

Przepisy powołanych wyżej aktów prawnych nie zawierają szczególnych regulacji dotyczących wpisu hipoteki przymusowej wobec dłużnika, w stosunku do którego ogłoszono upadłość likwidacyjną. Kwestie te podlegają więc regulacji zawartej w ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze.

Zgodnie z pierwotnym brzmieniem art. 81 ust. 1 p.u.n., po ogłoszeniu upadłości nie można było obciążyć składników masy upadłości prawem zastawu,

zastawu rejestrowego i zastawu skarbowego ani dokonać wpisu w księdze wieczystej lub rejestrze dotyczącego tych składników celem zabezpieczenia wierzytelności, chociażby powstała ona przed ogłoszeniem upadłości. Przepis ten wprowadzał zakaz obciążania składników masy upadłości m.in. hipotekami zarówno dla zabezpieczenia wierzytelności powstałych przed ogłoszeniem upadłości, jak również dla zabezpieczenia wierzytelności powstałych po ogłoszeniu upadłości. Wynikało to nie tylko z jednoznacznej wykładni językowej tego przepisu, ale także z treści art. 81 ust. 2 i 3 p.u.n., w ówczesnym brzmieniu, które przewidywały wyjątki od zasady przewidzianej w art. 81 ust. 1. Artykuł 81 ust. 2 p.u.n. stanowił, że przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli ogłoszono upadłość z możliwością zawarcia układu i pozostawiono upadłemu prawo zarządu całością lub częścią majątku, a nadzorca sądowy wyraził zgodę na obciążenie majątku upadłego, oraz gdy zarząd masą upadłości sprawuje zarządca, a na obciążenie składników mienia wchodzącego w skład masy upadłości zgodę wyraziła rada wierzycieli. Cytowany przepis pozwalał więc na obciążenie składników masy upadłości dla zabezpieczenia wierzytelności powstałych po ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu. Umożliwiało to pozyskiwanie środków pieniężnych niezbędnych do prowadzenia działalności gospodarczej po ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu przez zaoferowanie kontrahentom realnych środków zabezpieczenia ich wierzytelności. Natomiast w art. 81 ust. 3 przewidziano, że przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli wniosek o wpis hipoteki został złożony w sądzie w ciągu sześciu miesięcy przed złożeniem wniosku o upadłość. Przepis ten dotyczył takiej sytuacji, w której wniosek o wpis hipoteki został złożony przed ogłoszeniem upadłości, a nie został rozpoznany, a w konsekwencji wpis hipoteki nie nastąpił, jeszcze przed ogłoszeniem upadłości. Zgodnie bowiem z aprobowanym stanowiskiem orzecznictwa, mimo wstecznej mocy wpisu w księdze wieczystej hipoteka powstawała dopiero z chwilą jej wpisu, o charakterze konstytutywnym, w księdze wieczystej.

Treść art. 81 ust. 1 p.u.n. w pierwotnym brzmieniu odpowiadała poprzedniej regulacji zawartej w art. 27 rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 24 października 1934 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (jedn. tekst: Dz.U. z 1991 r. Nr 118, poz. 512 ze zm. – dalej: „Pr. upadł. z 1934 r.”). W odniesieniu do tego przepisu

przyjęto w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że odnosi się on także do hipotek przymusowych po ogłoszeniu upadłości (por. uchwały z dnia 18 lutego 1994 r., III CZP 4/94, OSNCP 1994, nr 9, poz. 170 oraz z dnia 27 kwietnia 1994 r., III CZP 56/94, OSNCP 1994, nr 11, poz. 216). Po ogłoszeniu upadłości dłużnika nie było więc dopuszczalne wpisanie hipoteki przymusowej na nieruchomości stanowiącej jego własność, nawet gdyby wniosek o wpis został złożony przed ogłoszeniem upadłości. Reguła ta dotyczyła zarówno sytuacji, w której ogłoszono upadłość dłużnika, jak również dłużnika, co do którego otwarto postępowanie układowe na podstawie przepisów rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 24 października 1934 r. - Prawo o postępowaniu układowym (Dz.U. Nr 93, poz. 836 ze zm.). Przyjęte w powołanych wyżej uchwałach stanowisko co do zakazu wpisu hipoteki przymusowej po ogłoszeniu upadłości wynikało nie tylko z uwzględnienia treści art. 27 Pr. upadł. z 1934 r., ale także z funkcji jurydycznej tego przepisu polegającej na zamrożeniu reszty majątku upadłego mającego służyć zaspokojeniu wierzycieli upadłego.

Ustawą z dnia 6 marca 2009 r. o zmianie ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze, ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. Nr 53, poz. 434) - obowiązującą od dnia 2 maja 2009 r. – zmieniono treść art. 81 p.u.n. Obecnie art. 81 ust. 1 p.u.n. stanowi, że po ogłoszeniu upadłości nie można obciążyć składników masy upadłości hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską w celu zabezpieczenia wierzytelności powstałej przed ogłoszeniem upadłości. Według natomiast art. 81 ust. 2 - odpowiadającego zakresem regulacji w art. 81 ust. 3 p.u.n. w dotychczasowym brzmieniu - przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli wniosek o wpis hipoteki został złożony w sądzie co najmniej na sześć miesięcy przed dniem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Materia uregulowana dotychczas w art. 81 ust. 2 p.u.n. jest po zmianie dokonanej ustawą zmieniającą z dnia 6 marca 2009 r., zawarta w art. 206 ust. 1¹ pkt 1 p.u.n., według którego w postępowaniu z możliwością zawarcia układu zezwolenia rady wierzycieli wymaga czynność obciążenia przez upadłego albo zarządcę składników masy upadłości hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym i hipoteką morską w celu zabezpieczenia wierzytelności nieobjętej układem.

Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 10 lipca 2013 r., V CSK 412/12 (OSNC 2014, nr 3, poz. 34) oraz V CSK 409/12 (nie publ.), interpretując art. 81 p.u.n. po opisanej wyżej zmianie, przyjął, że odnosi się on zarówno do hipoteki umownej, jak i przymusowej, niezależnie od podstawy jej wpisu. Dotyczy on jednak tylko hipotek zabezpieczających wierzytelności powstałe przed ogłoszeniem upadłości. Założenie racjonalności ustawodawcy nie pozwala bowiem przyjąć, że norma prawna objęta tym przepisem, mimo dokonanej zmiany dotychczasowego brzmienia art. 81 ust. 1, chociażby powstała ona przed ogłoszeniem upadłości, obecnie zastąpionej zakazem obciążania składników masy upadłości w celu zabezpieczenia wierzytelności powstałej przed ogłoszeniem upadłości (z zastrzeżeniem dotyczącym terminu), usunięcia dotychczasowego wyjątku z ust. 2 - ma nadal taką samą treść i pozwala na przyjęcie ustawowego zakazu ustanowienia hipoteki dotyczącej wierzytelności powstałej po ogłoszeniu upadłości, w tym hipoteki przymusowej. Wskazano także na jednoznaczne wnioski wynikające z wykładni językowej art. 81 p.u.n. O tym, że celem regulacji zawartej w art. 81 p.u.n. jest jedynie niedopuszczenie do pomniejszenia majątku upadłego, w następstwie działań podejmowanych bezpośrednio przed ogłoszeniem upadłości, świadczy także ta jego część, która wskazuje termin powstania wierzytelności i zastrzeżenie wyjątku dla wniosków złożonych co najmniej sześć miesięcy przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości.

W powołanych postanowieniach Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2013 r. wskazano także, iż obecna treść art. 81 ust. 1 p.u.n., zakazująca jedynie obciążenia składników masy upadłości hipoteką w celu zabezpieczenia wierzytelności powstałej przed ogłoszeniem upadłości ze względu na rodzaj i zakres wskazanych zmian, nie uzasadnia także wnioskowania za pomocą argumentu *a minori ad minus*, i odpowiedniego przyjęcia, że obejmuje ono również obciążenia hipoteką w celu zabezpieczenia wierzytelności powstałej po ogłoszeniu upadłości. Nie stanowi bowiem wystarczającego uzasadnienia do takiego wnioskowania odwołanie się do poglądu o funkcji, jaką ma spełniać zakaz obciążania majątku upadłego po ogłoszeniu upadłości, polegającej na „zamrożeniu majątku upadłego”. Naczelna zasada postępowania upadłościowego, polegająca na prowadzeniu postępowania upadłościowego w celu zaspokojenia wierzycieli w jak najwyższym stopniu, może

być realizowana przy zastosowaniu pozostałych jej przepisów. Uwzględniając powyższe argumenty Sąd Najwyższy w celu zaspokojenia wierzycieli powołanych orzeczeniach uznał, że w zmienionym stanie prawnym nie można ani wprost, ani pośrednio wyprowadzić zakazu wpisu hipoteki dla zabezpieczenia wierzytelności publicznoprawnych (w rozważanym wówczas przypadku należności podatkowych). Są to bowiem wydatki niezbędne dla osiągnięcia celu postępowania, wchodzące w skład kosztów postępowania upadłościowego w rozumieniu art. 230 ust. 1 i 2 p.u.n. Należności te, jako zobowiązania do masy upadłości w toku upadłości likwidacyjnej nie podlegają wpisowi na listę wierzytelności i jakkolwiek powinny być zaspokajane z bieżąco uzyskiwanych sum, ale nie zawsze jest to możliwe. Mimo że konsekwencją tego zaliczenia jest uprzywilejowanie wynikające z uwzględnienia w kategorii pierwszej (art. 343 ust. 1 pkt 1 p.u.n.), to z tej tylko przyczyny nie można wyłączyć możliwości ich zabezpieczenia w postaci hipoteki przymusowej, skoro wierzytelności związane z czynnościami prawnymi podejmowanymi po ogłoszeniu upadłości mogą uzyskiwać zabezpieczenie w postaci hipoteki umownej. Do ustanowienia takiego zabezpieczenia nie ma przy tym zastosowania art. 204 ust. 1 pkt 4 p.u.n., który jest funkcjonalnie związany z zaciąganiem zobowiązań na podstawie kwalifikowanych czynności prawnych (umów pożyczki i kredytu), których zabezpieczeniu służy hipoteka umowna.

Podzielając dokonaną w powołanych postanowieniach Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2010 r. wykładnię art. 81 ust. 1 p.u.n., należy dodatkowo wskazać, że poprzednia, usunięta treść art. 81 ust. 2 p.u.n., znajduje się obecnie w art. 206 ust. 1¹ pkt 1 p.u.n., co potwierdza, że przedmiotem zakazu wynikającego z art. 81 p.u.n. są wyłącznie hipoteki dla zabezpieczenia wierzytelności powstałych przed ogłoszeniem upadłości. Wynika to także z uzasadnienia projektu ustawy nowelizującej (druk Sejmowy nr 654/VI kadencja), według którego uchylenie dotychczasowego ust. 2 tego artykułu było uzasadnione tym, że kwestia obciążania składników majątku upadłego w postępowaniu z możliwością zawarcia układu miała być uregulowana, według projektu, w art. 206 ust. 1¹ wymieniałym wszystkie czynności podejmowane w tym postępowaniu wymagającym zezwolenia rady wierzycieli. Oznacza to, że przedmiotem regulacji art. 81 p.u.n.

jest wyłącznie kwestia obciążania składników masy upadłości hipotekami zabezpieczającymi wierzytelności powstałe przed ogłoszeniem upadłości.

Zakazu ustanowienia hipoteki przymusowej po ogłoszeniu upadłości likwidacyjnej zabezpieczającej wierzytelności powstałe po ogłoszeniu upadłości nie można także wyprowadzić z powołanego przez Sąd Okręgowy art. 146 ust. 4 p.u.n., według którego po ogłoszeniu upadłości niedopuszczalne jest wszczęcie egzekucji świadczeń pieniężnych z masy upadłości. Świadczenie pieniężne zasądzone od syndyka podlega bowiem zaspokojeniu według przepisów ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze. W piśmiennictwie oraz judykaturze spornym zagadnieniem jest, czy hipoteka przymusowa ze względu na podstawę jej wpisu (tytuł wykonawczy) oraz przymusowy charakter pełni rolę środka egzekucyjnego (por. m.in. uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 8 października 2003 r., III CZP 68/2003, OSNC 2004, nr 12, poz. 191 oraz z dnia 18 marca 2005 r., III CZP 3/05, OSNC 2006, nr 2, poz. 27 nadto postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 czerwca 1997 r., III CKN 72/97, z dnia 23 stycznia 2004 r., III CK 245/2002, z dnia 22 czerwca 2005 r., III CK 675/2004, nie publ.). Obecnie w judykaturze Sądu Najwyższego przeważa zapatrywanie, że hipoteka przymusowa nie jest środkiem egzekucyjnym (por. m.in. postanowienie z dnia 23 czerwca 2005 r., II CK 92/2005 oraz wyrok z dnia 13 czerwca 2013 r., IV CSK 347/12, nie publ.). Ze względu na skutki, jakie wywiera wpis hipoteki przymusowej, stanowi ona jedynie środek zabezpieczenia ułatwiający wierzycielowi przeprowadzenie skutecznej egzekucji z nieruchomości (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 2010 r., III CZP 27/10, Biul. SN 2010, nr 10, str. 14), w szczególności przez wynikające z właściwych przepisów uprzywilejowanie wierzyciela hipotecznego. Wpisu hipoteki przymusowej nie można więc uznać za wszczęcie egzekucji lub środek umożliwiający wszczęcie postępowania egzekucyjnego.

Niezależnie od powyższych uwag, należy podkreślić, że z powołanego wcześniej uzasadnienia projektu ustawy, mocą której dokonano zmiany art. 81 p.u.n., wynikał zamiar ustawodawcy dokonania jedynie zmian o charakterze redakcyjnym, w szczególności przez ułożenie dotychczasowego unormowania zawartego w art. 81 ust. 2 w art. 206 p.u.n.,

w którym zebrano kwalifikowane czynności, których dokonanie po ogłoszeniu upadłości wymaga zgody rady wierzycieli, jak również poprzez lepsze ujęcie redakcyjne dotychczasowej regulacji zawartej w art. 81 ust. 3 p.u.n. Jednakże, wbrew deklarowanemu zamiarowi, zmiana treści art. 81 p.u.n. spowodowała zmianę merytoryczną w stosunku do stanu poprzedniego polegającą na ograniczeniu wynikającego z art. 81 ust. 1 p.u.n., zakazu obciążania hipotekami składników masy upadłości przez wyeliminowanie takiego zakazu odnoszącego się do hipotek dla zabezpieczenia wierzytelności powstałych po ogłoszeniu upadłości. O ile z treści art. 206 ust. 1 pkt i 4 oraz ust. 1¹ pkt 1 p.u.n. - pozwalających po spełnieniu zawartych w nim warunków i w stosunku do określonych w nich czynności na zabezpieczenie wierzytelności przez obciążanie składników masy upadłości ograniczonymi prawami rzeczowymi, w tym hipotekami – można wyprowadzić zakaz dokonywania takich obciążeń na podstawie innych czynności prawnych przedsięwziętych odpowiednio przez syndyka masy upadłości, upadłego lub zarządcę, o tyle nie można na ich podstawie wyprowadzić takiego zakazu w stosunku do hipotek przymusowych dla zabezpieczenia wierzytelności powstałych po ogłoszeniu upadłości obejmujących wydatki niezbędne dla osiągnięcia celów postępowania upadłościowego. Nie budzi wątpliwości sens przepisów pozwalających w pewnych, wyjątkowych przypadkach na obciążanie składników masy upadłości m.in. hipotekami. Konieczność pozyskania środków pieniężnych umożliwiających funkcjonowanie przedsiębiorstwa upadłego wymaga niejednokrotnie ustanowienia realnych zabezpieczeń dla wierzytelności wynikających z czynności z tym związanych. Wątpliwości budzi natomiast sens dalszego ograniczenia zakresu zakazu obciążania hipotekami składników masy upadłości w konfrontacji z innymi regulacjami zawartymi w ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze. W szczególności niezależnie od mechanizmu przewidzianego w art. 343 ust. 1 p.u.n. dotyczącego sposobu zaspokojenia z art. 342 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 230 ust. 1 i 2 p.u.n. wynika takie uprzywilejowanie w zaspokojeniu z funduszków masy wierzytelności obejmujących koszty postępowania upadłościowego. Zgodnie natomiast z art. 336 ust. 1 p.u.n. -

określającym tzw. prawo odrębności - tylko w ograniczonym zakresie są one zaspokajane z sum uzyskanych z likwidacji rzeczy, wierzytelności i praw obciążonych hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym i hipoteką morską. Sumy te - pomniejszone o koszty likwidacji tego przedmiotu oraz inne koszty postępowania upadłościowego w wysokości nieprzekraczającej dziesiątej części sumy uzyskanej z likwidacji, nie więcej jednak niż o taką część kosztów postępowania upadłościowego, która wynika ze stosunku wartości obciążonego przedmiotu do wartości całej masy upadłości - przeznacza się bowiem na zaspokojenie wierzycieli, których wierzytelności były zabezpieczone na tych rzeczach lub prawach z zachowaniem przepisów ustawy (art. 345 ust. 1 p.u.n.). Jedynie kwoty pozostałe po zaspokojeniu tych wierzytelności wchodzi do funduszu masy upadłości. Uwzględniając powyższe wpis hipoteki przymusowej prowadzi do dalszego uprzywilejowania zaspokojenia zabezpieczonej nią wierzytelności w stosunku do innych tego samego rodzaju, co do kategorii zaspokojenia, wierzytelności. Wyżej przedstawione wątpliwości nie są jednak wystarczającą podstawą do dokonania odmiennej wykładni analizowanego art. 81 p.u.n.

Z tych względów, uznając za uzasadniony zarzut naruszenia art. 81 ust. 1 p.u.n. na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 108 § 2 w zw. z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 13 § 2 k.p.c. orzeczono, jak w sentencji.